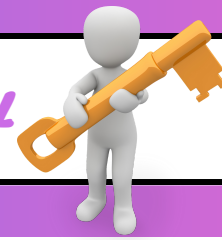

Klik [hier](#) voor het originele artikel (p. 114)

JIJ BENT DE SLEUTEL

'Kinderen verdienen het beste onderwijs dat er is, gebaseerd op het beste wetenschappelijke bewijs dat we kunnen leveren.' Dat zei Slavin in 2007 in een interview met Didactief. Zijn hele loopbaan heeft hij zich ingezet voor goed onderwijs. Hij zag met lede ogen aan dat de Amerikaanse overheid allerlei lesprogramma's liet ontwikkelen en over scholen uitstrooide zonder maar een greintje bewijs dat deze daadwerkelijk effectief waren. 'Ideologie is belangrijker dan bewijs', is een ander citaat van hem. In de studie die hij samen met Lake deed, levert hij deze bewijzen wel. Hun conclusie: niet de methode of de digitale tool, maar de leraar vormt de sleutel voor goed onderwijs.

HET IDEE

Om de rekenprestaties van leerlingen op de basisschool te verbeteren, kun je aan diverse touwtjes trekken. Je kunt bijvoorbeeld, zoals de Amerikaanse overheid deed, investeren in nieuwe, op constructivistische leest geschoeide lesmethodes (zoals Everyday Mathematics). Je kunt ook digitale tools de klas in dragen of de instructie van leraren verbeteren. Welk touwtje werkt het best? Dat was de vraag die Slavin & Lake wilden beantwoorden. Want ze zagen dat het weliswaar wat beter ging met het rekenonderwijs, maar dat de prestaties van leerlingen uit etnische minderheidsgroepen achterbleven bij die van 'witte' leerlingen. Om dat probleem aan te pakken, moet je wel weten welke aanpak effectief is. Tot dan toe bestond daar nog geen goed overzicht van. Slavin & Lake pakten de handschoenen op en verzamelden alle effectstudies naar deze 3 ingrepen (lesmethodes, ICT en instructie) en konden ze de balans opmaken.

DE INZICHTEN

Lesmethode veranderen? Van de 13 studies naar lesmethodes ging het gros over constructivistische methodes met een focus op probleemoplossen en leerlingen die zelf kennis construeren. Daarnaast was er een enkele studie naar rekenmethodes, waarin oefenen centraal staat. Voor beide gold dat de effectgrootte zeer bescheiden was. Oftewel: de lesmethode maakt niet het verschil tussen goed en minder goed onderwijs.

ICT toevoegen? Slavin en Lake spreken in hun onderzoek over computer-assisted instruction, dus de inzet van de computer als aanvulling op de instructie door de leraar en niet ter vervanging daarvan. De effectiviteit daarvan is vaak onderzocht (38 studies). Wel betrof het veelal ouder onderzoek, toen de tools nog niet zo geavanceerd waren (zie kader). Toch zijn er wel conclusies te trekken. Zelfs als je ICT beperkt inzet, 30 minuten per week, zet het al zoden aan de dijk. De effectgrootte is niet enorm, maar groter dan die bij de lesmethodes. De effecten zijn groter voor rekensommen dan voor probleemoplossen.

INZET VAN ICT

In de digitale wereld gaan ontwikkelingen snel en sinds de reviewstudie van Slavin en Lake is er ook weer het nodige veranderd. Toch bevestigt een recente reviewstudie van Joanne Hardman hun conclusie: ICT kan goede diensten bewijzen in je rekenles. Daarbij is het niet de technologie op zich die het verschil maakt, maar de manier waarop je die als leraar inzet. Het is belangrijk ICT zinvol in te bedden in je algehele instructie en didactiek. De tool die je kiest, moet passen bij je lesdoelen en deze ondersteunen. Dus als je het automatiseren wilt versterken, zijn oefenprogramma's een goede keuze, maar niet als je inzicht wilt vergroten. Het motto moet zijn: geen ICT om de ICT, maar om het leren te bevorderen.

Ondersteun de leraar! In totaal gingen 36 studies over effecten van scholing van leraren, gericht op de dagelijkse lespraktijk. Dan gaat het bijvoorbeeld om leren hoe je je instructietijd goed benut, hoe je leerlingen zinvol aan het werk zet, hoe je de kracht van samenwerkend leren kunt benutten, hoe je als leraar zelf beter grip krijgt op wiskundige concepten en hoe je je **klassenmanagement** kunt verbeteren. Dit bleek verreweg het beste touwtje om aan te trekken. Leraren goed toerusten voor rekenonderwijs sorteert het grootste effect. Dat geldt voor alle bovengenoemde zaken, dus van instructie tot en met klassenmanagement. Als leraren dit in de vingers hebben, maakt het niet meer uit welke lesmethode of digitale tool ze inzetten. En het mooie is: daarvan profiteren alle leerlingen, ongeacht hun achtergrond.

IN DE KLAS

Allereerst mag je jezelf en je collega's feliciteren en complimenteren: jullie zijn degenen die het verschil maken voor leerlingen. Dankzij jullie inzet en professionaliteit leren kinderen rekenen. Dat is tegelijkertijd een grote verantwoordelijkheid: het staat of valt allemaal met jou als leraar. Gelukkig is er voldoende kennis uit onderzoek waar je op kunt bouwen. Het onderzoek van Slavin & Lake kun je bijv. in gedachten houden als jullie met je team een nieuwe rekenmethode gaan aanschaffen. Traditioneel, realistisch of nog een 3e smaak, het maakt in principe niet uit. Kies vooral een methode die bij jullie schoolvisie past. Bij de keuze voor ICT is de belangrijkste overweging: ondersteunt deze tool mijn lesdoelen? Als je bijvoorbeeld behoefte hebt aan oefenmateriaal waar leerlingen zelfstandig mee aan de slag kunnen, dan kan een adaptief oefenprogramma handig zijn. Leerlingen krijgen oefeningen op maat en jij kunt meekijken wat ze al wel en niet beheersen. Het gaat dus om een doelbewuste inzet van ICT, en niet louter en alleen om de toevallige beschikbaarheid van een tool. ICT is bovendien altijd een ondersteuning en nooit een vervanging van jouw lessen.

Lees de artikelen van Didactief over klassenmanagement:

- [Artikel](#) Alle ballen in de lucht houden
- [Artikel](#) Voorkom storend gedrag
- [Artikel](#) Jij bent de manager van je leerlingen

- [Artikel](#) Kinderen verdienen het beste onderwijs dat er is
- [Interview](#) Robert Slavin over over zijn programma 'Success for All'
- [Artikel](#) Plattegrond voor het digitale woud
- [Artikel](#) Rekenen op de basisschool dramatisch? Nee hoor!
- [Overzicht](#) effectieve rekenmethode

Meer lezen!